



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Avli Persii Flacci Satyrae Sex**

**Persius Flaccus, Aulus**

**Basileae, 1582**

**VD16 P 1629**

A. Persii Flacci Satyra Qvinta.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-34803**

rum lenocinia, ac vana adulatorum blandimenta suis relin-  
que autoribus: neque alibi te ipsum, qui sis, quam in temet-  
ipso inquire Nam si in domo tua, tecum ipso habitaueris,  
tenuem tuam supellectilem facilius cognosces, quam foris:  
& si mores tuos ipse inspexeris, teque ipsum & conscientiam  
tuam de vita tua examinaueris, virtutum & honestatis  
inopiam facile in te ipso deprehendes.

A. PERSII FLACCI  
SATYRA QUINTA.

**V** Atibus hic mos est, centum sibi poscere voces,  
Centum ora, & linguas optare in carmina centum,  
Fabula seu mæsto ponatur hianda Tragædo,  
Vulnera seu Parthi ducentis ab inguine ferrum.  
Quorsum hæc? aut quantas robusti carminis offas  
Ingeris, ut par sit centeno gutture niti?  
Grande locuturi nebulas Helicone legunto,  
Si quibus aut Progenes, aut si quibus olla Thyestæ  
Feruebit, sepe insulso cœnanda Glyconi.  
Tu neq; anhelanti, coquitur dum massa camino,  
Folle premis ventos nec clauso murmure raucus  
Nescio quid tecum graue cornicaris inepte,  
Nec scloppo tumidas intendis rumpere buccas.  
Verba togæ sequeris, iunctura callidus acri  
Ore teris modico, pallentes radere mores  
Doctus, & ingenuo culpam desigere ludo.  
Hinc trahæ quæ dicas, mensamq; relinque Mycenis  
Cum capite, & pedibus, plebeiâq; prandia noris.  
Non equidem hoc studie, bullatis ut mihi nugis

Pagina



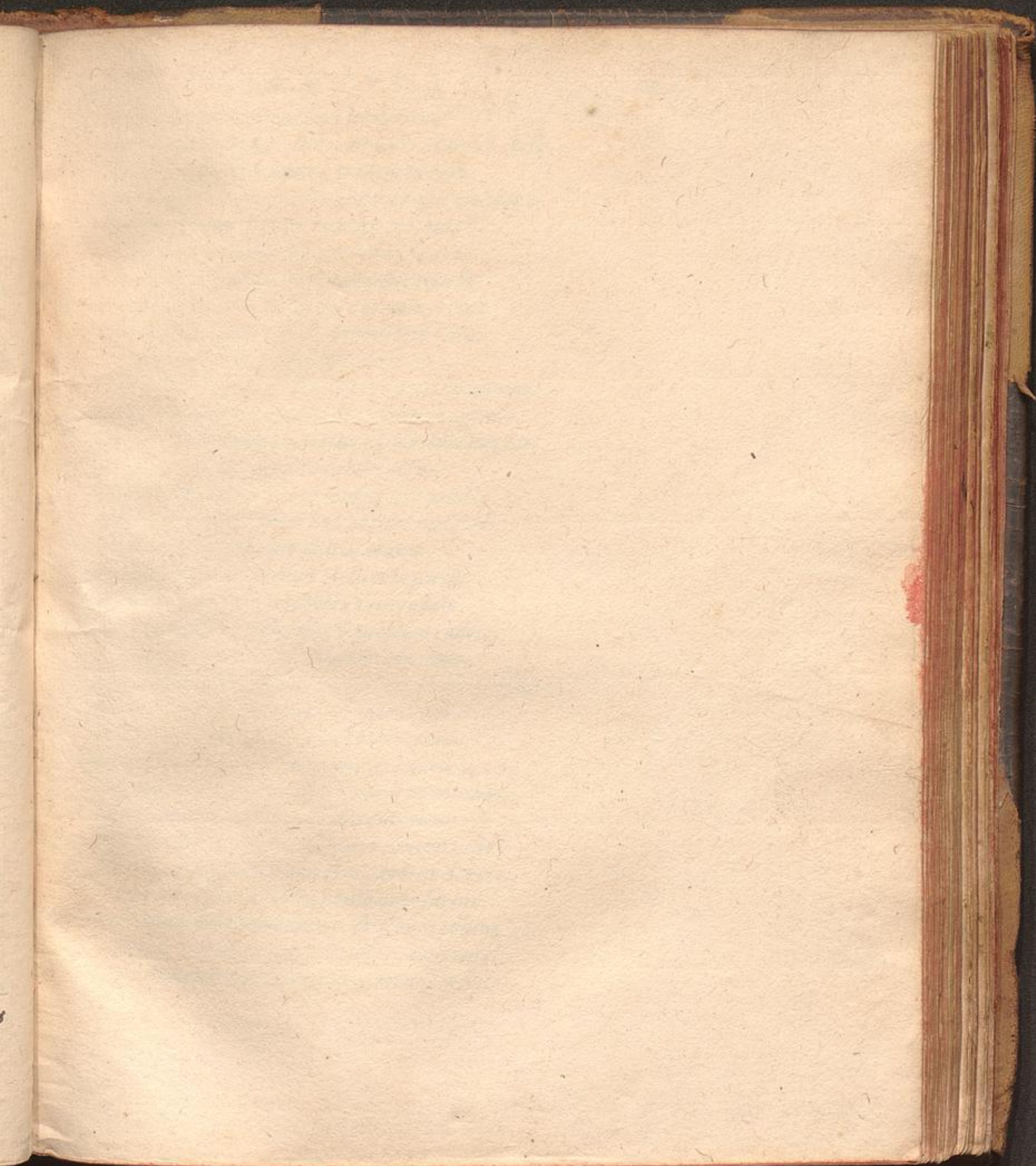
Pagina turgescat, dare pondus idonea fumo.  
 Secreti loquimur, tibi nunc hortante camæna  
 Excutienda damus præcordia, quantaq; nostræ  
 Pars tua sit, Cornute, animæ, tibi dulcis amice  
 Ostendisse iuuat: pulsa dignoscere cautus  
 Quid solidum crepet, & picta tæctoria lingua.  
 Hic ego centenas ausim deprecere, voces,  
 Vt quantum mihi te sinuoso in pectore fixi.  
 Voce traham pura, totumq; hoc verba resignent,  
 Quod latet arcana non enarrabile fibra.  
 Cum primùm pauido custos mihi purpura cecidit,  
 Bullaq; succinētis laribus donata pependit,  
 Cùm blandi comites, totaq; impune Suburra  
 Permisit sparsisse oculos iam candidus umbo,  
 Cùmq; iter ambiguum est, & vita nescius error  
 Deducit trepidas ramosa in compita mentes,  
 Me tibi supposui, teneros tu suscipis annos  
 Socratico, Cornute, sinu, tunc fallere solers  
 Apposita intortos ostendit rogula mores,  
 Et premitur ratione animus, vinciq; laborat,  
 Artificemq; tuo ducit sub pollice vultum.  
 Tecum etenim longos memini consumere soles,  
 Et tecum primas epulis decerpere noctes.  
 Vnum opus, & requiem pariter disponimus ambo,  
 Atq; verecunda laxamus seria mensa.  
 Non equidem hos dubites amborum fœdere certo  
 Consentire dies, & ab vno fœdere duci,  
 Nostra vel equali suspendit tempora libra  
 Parca, tenax veri, seu nata fidelibus hora  
 Diuidit in geminos concordia sata duorum,  
 Saturnumq; grauem nostro Ioue frangimus vnâ,  
 Nescio quod certè est, quod me tibi temperat astrum.  
 MILLE hominum species, & rerum discolor usus.



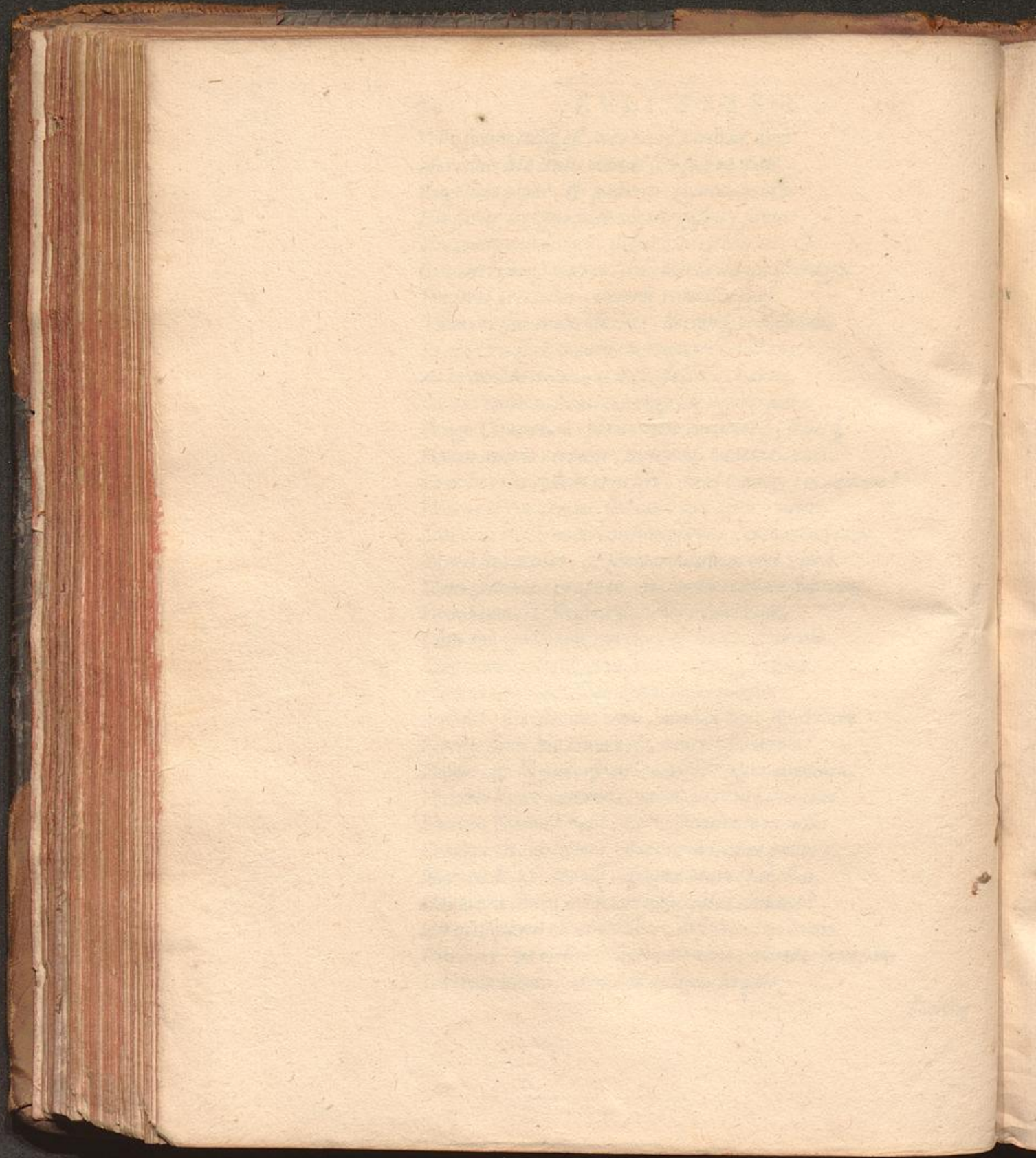
Velle suum cuiq; est, nec voto viuitur vno.  
 Mercibus hic Italis mutat sub sole recenti  
 Rugosum piper, & pallentis grana cumini:  
 Hic satur irriguo mauult turgescere somno:  
 Hic campo indulget: hunc alia decoquit: ille  
 In venerem est putris. sed cum lapidosa chiragra  
 Fregerit articulos, veteris ramalia fagi,  
 Tum crassos transisse dies, lucemq; palustrem,  
 Et sibi iam seri vitam ingemuere relictam.  
 At te nocturnis iuuat impallescere chartis,  
 Cultor enim iuuenum purgatas inseris aures  
 Fruge Cleanthea: petite hinc iuuenesq;, senesq;  
 Finem animo certum, miserisq; viatica canis.  
 Cras hoc fiet, idem cras fiet, quid (quasi) magnum?  
 Nempe diem donas: sed cum lux altera venit,  
 Iam cras hesternum consumpsimus: ecce aliud cras  
 Egerit hos annos, & semper paulum erit vltra.  
 Nam quamuis prope te, quamuis temone sub vno  
 Vertentem sese frustra sectabere canthum,  
 Cum rota posterior curras, & in axe secundo.  
 Libertate opus est, non hac ut quisq; Velina  
 Publius emeruit, scabiosum tesserula far  
 Possidet: heu steriles veri, quibus vna Quiritem  
 Vertigo facit hic Dama est, non tresis agaso?  
 Vappa, & lippus, & in tenui farragine mendax,  
 Verterit hunc dominus, momento turbinis exit  
 Marcus Dama? papè Marco spondente recusas  
 Credere tu nummos? Marco sub iudice palles?  
 Marcus dixit: ita est: assigna Marce tabellas.  
 Hac mera libertas? hanc nobis pilea donant?  
 An quisquam est alius liber, nisi ducere vitam  
 Cui licet, ut voluit? licet, ut volo, viuere: non sum  
 Liberior Bruto? Mendosè colligis, inquit

Stoicus











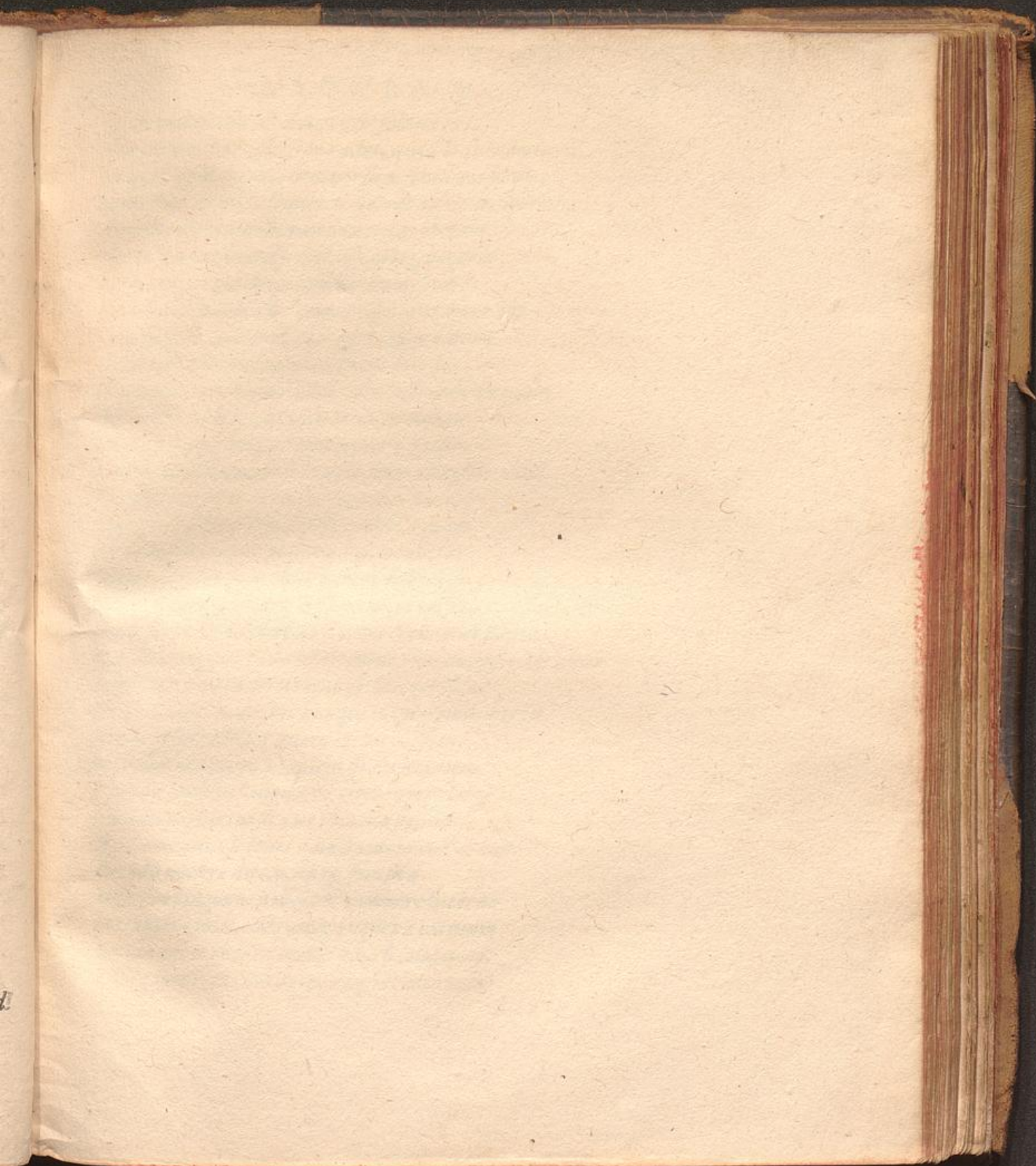
Stoicus hic aurem mordaci lotus aceto.  
 Hec reliqua accipio, licet, ut volo, viuere, tolle.  
 Vindicta postquam meus à pratore recessi,  
 Cur mihi non liceat iussit quodcunque voluntas,  
 Excepto si quid Masuri rubrica vetauit?  
 Disce, sed ira cadat naso, rugosaq; sanna,  
 Cum veteres auias tibi de pulmone reuello.  
 Non pratoris erat stultis dare tenuia rerum  
 Officia, atq; usum rapida permittere vita.  
 Sambucam citius caloni aptaueris alto.  
 Stat contrà ratio, & secretam gannit in aurem,  
 Ne liceat facere id, quod quis vitiauit agendo.  
 Publica lex hominum, naturaq; continet hoc fas,  
 Ut teneat vetitos inscitia debilis actus.  
 Diluis helleborum, certo compefcere puncto  
 Nescius examen, vetat hoc natura medendi.  
 Nauim si poscat sibi peronatus arator  
 Luciferi rudis, exclamet Melicerta perisse  
 Frontem de rebus, tibi recto viuere talo  
 Ars dedit, & veri speciem dignoscere calles,  
 Ne qua suberato mendosum tinniat auro,  
 Quæq; sequenda forent, & quæ vitanda vicissim,  
 Illa prius creta, mox hæc carbone notasti.  
 Es modicus voti, presso lare, dulcis amicis,  
 Iam nunc astringas, iam nunc granaria laxes,  
 Inq; luto fixum poscis transcendere nummum,  
 Nec gluto sorbere saliuam Mercurialem.  
 Hæc mea sunt, teneo, cum verè dixeris, esto  
 Liberq;, ac sapiens Pratoribus, ac Ioue dextro.  
 Sin tu, cum fueris nostræ paulò antè farine,  
 Pelliculam veterem retines, & fronte politus  
 Astutam vapido seruas sub pectore vulpem,  
 Quæ dederam suprâ, repeto, funemq; reduco:



Nil tibi concessit ratio, digitum exere, peccas,  
 Et quid tam paruum est? sed nullo thure litabis,  
 Hæreat in stultis brevis ut semuncia recti.  
 Hæc miscere nefas, nec cum sis cætera fossor,  
 Treis tantum ad numeros satyri moueare Bathylli.  
 Liber ego: unde datum hoc sumis tot subdite rebus?  
 An dominum ignoras, nisi quem uindicta relaxat?  
 I puer, & strigiles Crispini ad balnea defer,  
 Si increpui, cessas nugator, seruitium acre  
 Te nihil impellit? nec quicquam extrinsecus intrat  
 Quod nervos agitet? sed si intus, & in iecore agro  
 Nascuntur domini, qui tu impunitior exis,  
 Atq; hic, quem ad strigiles scutica, & metus egit herilis?  
 Mane piger stertis, surge, inquit auaritia, eia  
 Surge: negas: instat, surge inquit: non queo: surge,  
 Et quid agam? rogitas? en, saperdam aduehe ponto,  
 Castoreum, stuppas, hebenum, thus, lubrica Coa.  
 Tolle recens primus piper è sitiente camelo,  
 Verte aliquid, iura. sed Iuppiter audiet eheu,  
 Vare regustatum digito. terebrare salinum  
 Contentus per ages, si viuere cum Ioue tendis.  
 Iam pueris pellem succinctus, & ænophorum aptas  
 Ocyus ad nauem, nihil obstat, quin trabe vasta  
 Aegæum rapias, nisi solers luxuria antè  
 Seductum moueat, quò deinde insane ruis? quò?  
 Quid tibi uis? calido sub pectore mascula bilis  
 Intumuit, quam non extinxerit urna cicuta.  
 Tún' mare transflias? tibi torta cannabe fulto  
 Cæna sit in transtro? Veientanumq; rubellum  
 Exhalet uapida lesum pice sessilis obba?  
 Quid petis, ut nummi, quos hic quincunce modesto  
 Nutrieras, peragant auidos sudore deunces?  
 Indulge genio, carpamus dulcia, nostrum est

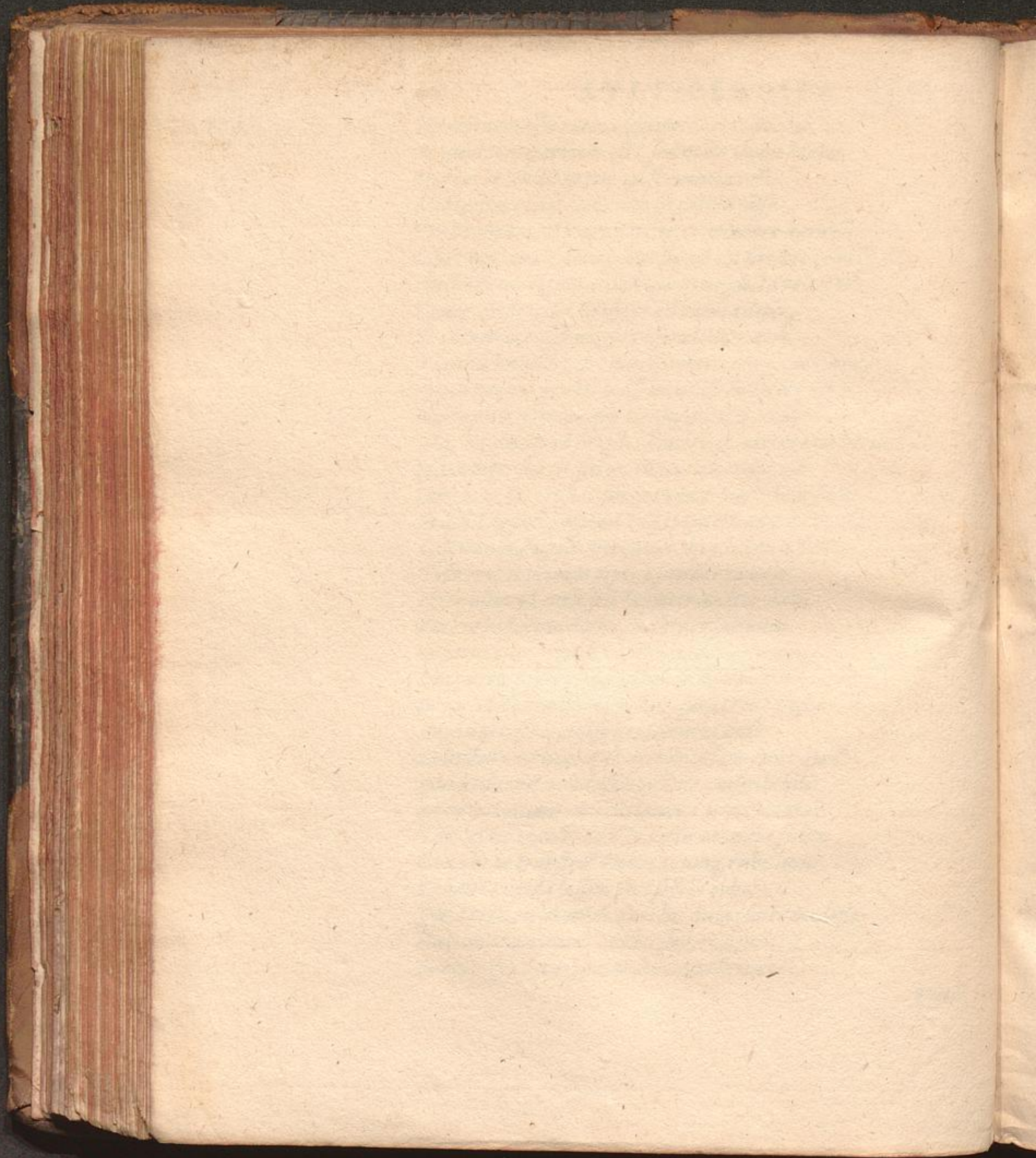
Quod!





1







Quod uiuis, cinis, & manes, & fabula fies.  
 Viue memor lethi, fugit hora, hoc quod loquor, inde est.  
 En quid agis? duplici in diuersum scinderis hamo.  
 Hunc cine, an hunc sequeris? subeas alternus oportet,  
 Ancipiti obsequio dominos alternus oberres.  
 Nec tu cum obliteris semel, instantiq, negaris  
 Parere imperio, rumpi iam uincula dicas.  
 Nam luctata canis nodum arripit, aet tamen illi  
 Cum fugit, a collo trahitur pars longa catena.  
 Daue cito hoc credas iubeo, finire dolores  
 Præteritos meditor, crudum Chærestratus unguem  
 Abrodens ait hæc: an siccis dedecus obstem  
 Cognatis? an rem patriam rumore sinistro  
 Limen ad obscænum frangam, dum Chrysidis udas  
 Ebrius ante fores extincta cum face canto?  
 Euge puer sapias Dys depellentibus, agnam  
 Percute, sed censen plorabit Daue relicta?  
 Nugaris? solea puer obiurgabere rubra,  
 Ne trepidare uelis, atq, arctos rodere casses.  
 Nunc ferus, & uiolens, at si uocet, haud mora, dicas,  
 Quidnam igitur faciam? ne nunc, cum accersor, & ultrò  
 Supplicet, accedam: si totus, & integer illinc  
 Exieris, nunc nunc, hic hic, quem querimus, hic est.  
 Non in festuca, licetor quam iactat ineptus.  
 Ius habet ille sui palpo, quem ducit hiantem  
 Cretata ambitio? uigila, & ciceringere largè  
 Rixanti populo, nostra ut Floralia possint  
 Aprici meminisse senes: quid pulchrius? at cum  
 Herodis uenere dies, unctaq, fenestra  
 Dispositæ pinguem nebulam uomuere lucerna  
 Portantes violas, rubrumq, amplexa catinum  
 Cauda natat thynni, tumet alba fidelia uino,  
 Labra moues tacitus, recutitaq, sabbata palles.



Tunc nigri lemures, ouoq; pericula rupto.  
 Tunc grandes Galli, & cum sistro lusca sacerdos  
 Incussere deos instantes corpora, si non  
 Prædictum ter manè caput gustaueris alli.  
 Dixeris hæc inter varicosos Centuriones  
 Continuò crassum ridet Vulpenius ingens,  
 Et centum Græcos curto centusse licetur.

NICODEMI FRISCHLINI IN  
 Satyram Quintam Paraphrasis.

Laudatur  
 Cornutum  
 suū in pbiz  
 losophia  
 Stoica præ-  
 ceptorem,  
 inmitio dif-  
 ficultatem  
 laudandi  
 ostendit:  
 & centum  
 sibi ora po-  
 stulat.

Obiectio.

Qvod poetis in more est positum, vt quoties rem aliquam grandem ac tristem tumido & tragico orationis genere persequi, aut Parthicam cladem, aliosue miseros, & calamitosos bellorū exitus heroico carmine describere volunt, plerunque centum voces, centumque linguas, & centum ora sibi exoptent: idem nunc planè mihi etiam vsu venire intelligo. Etsi enim nec tragicum argumentum, nec tristem bellorum fortunam, sed tantum humiles satyras contesto: tamen quia ad te, Cornute, potissimum hæc nostra instituta est oratio: idcirco non minus quàm tragici aut heroici rerum scriptores, centum mihi linguas, & centum voces inesse percipio: vt hoc, quicquid est argumenti, digna oratione, ac iusta verborum magnificentia persequi & absolute possim. Equidem in hac insolita hisce temporibus ratione scribendi, materia talis se offert mihi, in qua principium orationis, aut vnde primum ordiar inuenire sit difficile, citiusque mihi verba, quam res defutura videatur. Quæ enim tatra potest existere vbertas ingenij & quæ tanta dicendi copia: quod tam diuinum atque incredibile genus orationis, quo quisquam possit ea, quæ apud animum meum cogito, non dicam complecti orando, sed percensere enumerando: At quorsum hoc & inquires: aut quo tandem consilio tam inflatum, tamque turgidum dicendi genus exoptas, vt centum ora ac totidem linguas tibi inesse velis: Nam isto orationis lenocinio, & his verborum nebulis, vorumque  
 ampul-